

Warszawa, dnia 2019-09-20

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych
Departament Współpracy Rozwojowej

Akceptuje:

....., Podsekretarz Stanu

Plan ewaluacji polskiej współpracy rozwojowej na rok 2020

Wprowadzenie

Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej nakłada na ministra właściwego do spraw zagranicznych obowiązek prowadzenia oceny skuteczności realizacji celów określonych w Wieloletnim programie współpracy rozwojowej.

Ewaluacji podlegają inicjatywy roczne i wieloletnie, wdrażane zarówno za granicą, jak i na terenie kraju. Badania ewaluacyjne prowadzone są zgodnie z zasadami i standardami określonymi m.in. w dokumentach DAC OECD i Unii Europejskiej.

Ocena programów i projektów realizowanych w ramach współpracy rozwojowej udzielanej za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP prowadzona jest od 2012 r., jako ewaluacja zewnętrzna, *ex-post* (po zakończeniu programu lub projektu). Departament Współpracy Rozwojowej (DWR) przygotowuje corocznie plan ewaluacji. Przedstawia w nim cel, zakres oraz organizację procesu oceny. Dokument ma charakter indykatywny, może być modyfikowany oraz dostosowywany do zmieniających się warunków i potrzeb.

Wyniki ewaluacji są wykorzystywane w procesach decyzyjnych, przede wszystkim w programowaniu, planowaniu i zarządzaniu polską współpracą rozwojową w perspektywie średniookresowej (programy wieloletnie) i krótkookresowej (rocznej). Służą również informowaniu interesariuszy o efektywności i skuteczności polskich działań pomocowych oraz upowszechnianiu dobrych praktyk.

Badanie ewaluacyjne w 2020 r. zostanie przeprowadzone w oparciu o cele i priorytety *Wieloletniego programu współpracy rozwojowej na lata 2016-2020*, z uwzględnieniem działań zrealizowanych w ramach *Wieloletniego programu współpracy rozwojowej na lata 2012-2015* oraz, przede wszystkim, wstępnych założeń nowego dokumentu wieloletniego.

1. Zrealizowane działania ewaluacyjne

MSZ poddało dotąd badaniom ewaluacyjnym ponad 200 polskich projektów i programów zrealizowanych głównie na rzecz krajów Partnerstwa Wschodniego, a także Afryki i Bliskiego Wschodu. W 2018 r. przedmiotem ewaluacji był Wieloletni program współpracy rozwojowej na lata 2016-2020 (WPWR), natomiast w 2019 r. działania informacyjne i promocyjne realizowane w ramach WPWR. Wnioski z tych analiz są wykorzystywane do przygotowania kolejnego dokumentu wieloletniego, a także do bieżącego planowania i realizacji inicjatyw rozwojowych. Wszystkie oceny były prowadzone zarówno w kraju, jak i zagranicą przez firmy zewnętrzne, wybrane w drodze przetargu nieograniczonego.

2. Ewaluacja 2020

W 2020 r. przedmiotem ewaluacji będzie program *Wolontariat polska pomoc (Wolontariat)* i działania w obszarze edukacji globalnej (*Edukacja Globalna*) realizowane w ramach WPWR 2016-2020 oraz WPWR 2012-2015. Analiza zostanie przeprowadzona przede wszystkim pod kątem skuteczności i spójności realizowanych inicjatyw rozwojowych. Zdobyta wiedza będzie wykorzystywana przede wszystkim do zwiększenia efektywności polskich działań rozwojowych, w tym do usprawnienia zarządzania pomocą oraz planowania nowych inicjatyw.

3. Harmonogram ewaluacji

<i>październik 2019 r.</i>	zatwierdzenie Planu ewaluacji polskiej współpracy rozwojowej na 2020 rok
<i>listopad-grudzień 2019 r.</i>	opracowanie szczegółowej koncepcji ewaluacji na 2020 r.
<i>styczeń/luty 2020 r.</i>	przygotowanie dokumentacji, uruchomienie procedury przetargowej dotyczącej działań przewidzianych na 2020 r.
<i>kwiecień-lipiec 2020 r.</i>	proces ewaluacji
<i>sierpień/wrzesień 2020 r.</i>	podsumowanie wyników i przygotowanie procesu wdrażania rekomendacji

4. Działanie ewaluacyjne

Ocena Programu *Wolontariat polska pomoc* i działań w obszarze edukacji globalnej zostanie skoncentrowana przede wszystkim na:

- ogólnej misji i wizji *Wolontariatu* oraz *Edukacji Globalnej* w odniesieniu do *Polskiej pomocy*,
- adekwatności założeń realizowanych w badanych obszarach do celów i złożeń przyjętych dla *Polskiej pomocy*,

- podstawowych zasadach i formach działania oraz wykorzystaniu dostępnych instrumentów,
- przyczyn powodzenia lub niepowodzenia procesu realizacji założeń programowych w odniesieniu do *Wieloletniego programu współpracy rozwojowej na lata 2016-2020*.

5. Zakres badania

DWR przedstawi do analizy kluczowe dokumenty przygotowane przez MSZ i zrealizowane w oparciu o te dokumenty działania, prowadzone za granicą (przede wszystkim program Wolontariat), ale także w kraju (głównie edukacja globalna) w okresie obowiązywania dwóch programów wieloletnich określających polską współpracę rozwojową (WPWR 2016-2020 oraz WPWR 2012-2015). Badanie obejmie cele, priorytety, zadania zrealizowane i realizowane m.in. w ramach konkursów oraz wydarzeń dedykowanych, ze szczególnym uwzględnieniem zachodzących zmian i ich efektów.

Partnerami działań objętych ewaluacją będą przede wszystkim polskie organizacje pozarządowe i administracja.

6. Uzasadnienie realizacji

W ramach programu Wolontariat MSZ wspiera bezpośrednio zaangażowanie polskich obywateli w pomoc mieszkańcom państw rozwijających się. Program służy także upowszechnieniu w polskim społeczeństwie wiedzy o problemach, z jakimi zmagają się te państwa. Program opiera się na współpracy między instytucjami i organizacjami państwowymi oraz organizacjami pozarządowymi. W okresie 2012-2019 inicjatywy dofinansowywane w ramach polskiej współpracy rozwojowej angażujące wolontariuszy realizowane były w 28 krajach świata położonych m.in. w Afryce, Ameryce łacińskiej i w Azji.

Zadaniem Edukacji Globalnej jest wyjaśnianie globalnych współzależności, przyczyn problemów współczesnego świata i wyzwań z tym związanych. Edukacja Globalna ma za zadanie przybliżyć społeczeństwu zagadnienia dotyczące sytuacji uboższych krajów, jak również pokazywać wzajemne zależności między mieszkańcami krajów rozwiniętych, w tym Polski, a mieszkańcami krajów rozwijających się. Powinno to prowadzić do osobistego zaangażowania się Polaków na rzecz walki z ubóstwem oraz włączania się w proces budowania globalnego społeczeństwa opartego na zasadach solidarności, równości i współpracy. W działania Edukacji Globalnej włączają się bezpośrednio m.in. wolontariusze *Polskiej pomocy*.

W 2020 roku ocenie poddane zostaną inicjatywy Wolontariatu i Edukacji Globalnej zrealizowane w oparciu o plany roczne obowiązujące w latach 2012-2019, w sumie 199 projektów, z czego 115 dotyczy wolontariatu i 84 - edukacji globalnej (zał. 1).

Wnioski z ewaluacji będą stanowić posumowanie kilkuletniego polskiego doświadczenia w obu obszarach oraz uwzględniać nowe tendencje i działania związane przede wszystkim z implementacją w Polsce Agendy 2030 na rzecz zrównoważonego

rozwoju. Zostaną wykorzystane w realizacji dokumentu strategicznego polskiej współpracy rozwojowej w okresie po roku 2020 i jako dodatkowe wsparcie w doskonaleniu współpracy rozwojowej, istotne ze względu na specyfikę projektów rozwojowych i humanitarnych. Realizacja rekomendacji przygotowanych przez niezależnych ekspertów będzie prowadzić m.in. do zwiększenia efektywności i skuteczności polskich działań rozwojowych. Adekwatnie planując inicjatywy Polska może lepiej współdziałać z partnerami, skuteczniej wykorzystywać możliwości, jakie daje współpraca rozwojowa zaangażowanym stronom oraz zwiększać widoczność kraju w obszarze wspierania Celów Zrównoważonego Rozwoju.

7. Sposób realizacji

Ewaluacja zewnętrzna, wykonana przez wyspecjalizowany podmiot wybrany w procedurze przetargu nieograniczonego.

8. Planowany koszt całkowity badania ewaluacyjnego

200 tys. PLN

9. Działania przyczyniające się do budowy potencjału ewaluacyjnego

Oprócz realizacji badań ewaluacyjnych w 2020 roku podejmowane będą dalsze działania przyczyniające się do budowy potencjału ewaluacyjnego w obszarze współpracy rozwojowej, m. in. w oparciu o rekomendacje wynikające z przeglądu OECD w 2016 r.

DWR będzie rozpowszechniał wiedzę i informacje na temat ewaluacji polskiej pomocy, głównie poprzez przygotowywanie i udostępnianie materiałów dotyczących działań ewaluacyjnych (wyników, przebiegu oraz planowania badań), a także obejmujących proces wdrażania rekomendacji. DWR będzie także rozwijał dedykowaną zakładkę na temat ewaluacji na stronie internetowej www.polskapomoc.gov.pl.

Załącznik 1

Wykaz projektów Wolontariat / Edukacja Globalna zrealizowanych w okresie 2012-2019

Sporządziła: Barbara Mrówka, DWR

Zakceptowała: Karolina Zelent-Śmigrodzka, Z-ca Dyrektora DWI

Zatwierdził: Michał Cygan, Dyrektor DWR